

rum, tum christianorum opinione, quæ satis probabiliter asserit, Adamum esse sepultum in monte *Golgotha* (qui ab ejus cranio *mons Calvarie* dictus est) ut effuso ibidem Christi sanguine, significaretur mundatus Adam.

Censet id imprimis Origenes, tract. 54 in Matth. ita scribens: *Venit ad me traditio quædam talis, quod corpus Adæ primi hominis ibi sepultum est ubi crucifixus est Christus, ut sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificentur.* Ut autem ostendat se in omnibus Adamum includere, subjungit: *Inconveniens enim erat, ut cum multi ex eo nati remissionem acciperent peccatorum, et beneficium resurrectionis consequerentur, non magis ipse pater omnium hominum hujusmodi gratiam obtineret.*

Consonat S. Chrysost. Hom. 84, in hæc verba Joan. *Exiit in eum qui dicitur Calvarie locus.* In quæ ita scribit: *Ubi quidam dicunt Adam et mortuum et sepultum esse; et Jesum, ubi mors dominata est, ibidem trophæum erexisse per crucem quam tulit, contra mortis tyrannidem.* Item S. Ambros. lib. X in Lucam, ad illa verba cap. XXIII, 33: *Postquam venerunt in locum qui dicitur Calvarie, hæc habet: Ipse autem Crucis locus, vel in medio ut conspicuus omnibus; vel supra Adæ, ut Hebræi disputant, sepulturam. Congruerat quippe ut ibi vitæ nostræ primitiæ locarentur ubi fuerant mortis exordia.* Vide plura apud Baronium, tom. I *Annal.*, ad annum Christi 54.

His adjungunt etiam aliqui S. P. Aug. qui Serm. 71 de Tempore dicit: *Etiam hoc antiquorum relatione refertur, quod et Adam primus homo in ipso loco, ubi crux fixa est, fuerit aliquando sepultus: et ideo Calvarie locum dictum esse, quia caput humani generis ibi dicitur esse sepultum.* Verum hic sermo non est S. patris, sed alterius auctoris; ut ostendunt Benedictini congregat. S. Mauri, qui tom. V operum S. Aug. eundem ad appendicem rejecerunt, et sexto loco sermonum apocryphorum 1 classis posuerunt. Interim ex jam cit. sermone equidem hoc evincitur, quod fuerit communi antiquorum relatione traditum, Adamum esse sepultum in monte Calvarie, prout hic asserimus.

Obj. I. Adam revera sepultus est in Hebron; ut patet Josue XIV, 15, ubi dicitur: *Nomen Hebron ante vocabatur Cariath-Arbe: Adam maximus ibi inter Enacim situs est.* Unde S. Hieron. in epitaphio S. Paulæ: *Cariath-Arbe idem est ac civitas virorum quatuor, Abraham, Isaac, Jacob, et Adam magni, quem ibidem conditum Hebræi autumant.*

R. negando assumpt.; et ad textum Scripturæ dico, quod Adam ibi sit nomen appellativum, sicut appellative dicitur de Adam et Eva hoc cap. 2: *Vocavit nomen eorum Adam, id est homo.* Unde, inquit S. P. lib. XV de Civ. Dei cap. XVII: *Non ambigitur, sic appellatam fuisse feminam Evam proprio nomine, ut tamen ADAM, quod interpretatur homo, nomen esset amborum.* Sensus itaque genuinus est: Hebron ante vocabatur *Cariath* (id est *civitas*) *Arbe*, qui *Arbe* (Josue XV, 15 dicitur pater Enac gigantis) homo maximus inter Enacim

(seu gigantes) ibi situs est. Ita Tirinus, a *Lapide* et alii.

Ad S. Hieron. autem dico 1: quod pauciores per *Arbe* intelligant *quatuor*. 2: quod tantum dicat: *Hebræi autumant, et addat: Licet plerique quartum putent Caleb, cujus ex latere memoria monstratur.* Adeoque debilis est ista auctoritas. Et revera quomodo proto-parens Adam dici potuit maximus, cum de ejus magnitudine extraordinaria Scriptura nil commemoret? Quomodo inter gigantes, qui diu post ipsum exorti sunt? Agitur ergo de aliquo postdiluviano, qui inter filios suos gigantes, vel statura vel potentia, etc., eminebat.

Inst. I. S. Hieron. in cap. XXVII Matth. ex propria mente asserit, *Calvariam non sepulcrum primi hominis, sed locum significare decollatorum, ut ubi abundavit peccatum, superabundaret gratia.* Adam vero sepultum juxta Hebron et Arbe, in Jesu filii Nave volumine legimus. Imo ibidem tanquam fabulam reputat opinionem eorum, qui dicebant Adamum in monte Calvarie esse sepultum.

R. S. Hieron. non adeo positive adhæsisse isti sententiæ, ut præterdit objectio: nam commentans in cap. V Epist. ad Ephes. et ad illa verba 1. 14. *Surge qui dormis, etc.*, referens opinionem eorum, qui dicebant prophetiam ibidem ad Apost. citatam, fuisse completam quando Christus in monte Calvarie super Adami pependit sepulcrum, negat quidem illam expositionem textui Apost. esse conformem; sed asserit eum debere intelligi de resurrectione spirituali ipsius animæ ex morte peccati: sed tamen sepulturam Adami in monte Calvarie non negat; e contra de ea dicit: *Hæc utrum vera sint necne, arbitrio lectoris relinquo.* Quin imo quod plus est, epist. 17, quam nomine Paulæ et Eustochii scripsit ad Marcellam, loquens de Hierosolymis, ait: *In hac urbe, imo in hoc tunc loco, et habitasse dicitur et mortuus Adam, unde et locus, in quo crucifixus est Dominus noster, Calvaria appellatur; scilicet quod ibi sit antiqui hominis Calvaria condita; ut secundi Adam, id est Christi sanguis de cruce stillans, primi Adam, et jacentis protoplasti peccata dilueret.*

Inst. II. Ista epist. non est S. Hieron., sed Paulæ et Eustochii; hunc enim habet titulum: *Paula et Eustochium Marcellæ, ut coniungret Bethleem.*

R. negando assumpt. nam titulum illum habet, quia S. Hieron. nomine Paulæ et Eustochii eam composuit, non vero quod istæ duæ femine eam composuerint: siquidem adeo docte composita, et tot textibus S. Scripturæ referta, et succincte ornata est, ut a jam dictis feminis componi haud potuisse videatur.

Obj. II. Montes et aggeres per diluvium dissipati fuerunt; ergo male asseritur, quod diu postea cranium Adami repertum fuerit in monte Calvarie.

R. negando ant. Quamvis enim montes et aggeres hinc inde multum concussi fuerint, non ideo tamen omnes dissipati fuerunt; ut patet in montibus Armeniae, super quos arca, finito diluvio, quievit.

Obj. III. Moyses nil meminit de pœnitentiâ proto-parentum: atqui non est verisimile quod illam tacuisset; ergo.

Respondeo argumentum esse negativum, ex quo proinde nihil concludi potest, nisi pariter concludere velis quod filios et nepotes suos Adam non instituerit aut instruxerit, tam in rebus naturalibus quam divinis, offerendis precibus ac sacrificiis, etc. cum nec illa Moyses commemoret.

Inst. Satis fundate videtur colligi, Salomonem verisimilius non egisse pœnitentiâ, quia Ecclesiasticus, recensito ejus lapsu, altissime tacet ejus pœnitentiâ: ergo idem hic colligere licet de Adam.

R. negando conseq. Disparitas est quod Adami pœnitentiâ Spiritus S. alibi commemoret (licet non hoc loco), uti et SS. PP., quod de Salomone nusquam in Scripturis fieri, asserit S. P. Aug. lib. XXII cont. Faustum, cap. 88. Similiter de Evi pœnitentiâ, non quidem ex Scriptura, sed tamen ex communi omnium pene doctorum et fidelium traditione, ac consensu satis constat. At nulla talis existit traditio de pœnitentiâ Salomonis, sed potius constat de opposito. Caterum desuper plura, quando suo loco inquiremus, an Salomon de turpissimo suo lapsu veram egerit pœnitentiâ.

QUESTIO III.—AN SEM SIT PRIMOGENITUS FILIORUM NOE.

Nota, quæstionem tantum esse de tribus filiis Noe, hoc cap. XXXI nominatis: nam utrum Noe usque ad annum 500 ætatis suæ, a procreandis liberis abstinuerit, satis incertum est. Sunt enim aliqui qui putant, eum alios ante Sem, Cham et Japheth genuisse filios, qui mortui sunt ante diluvium. Ratio eorum est hæc, quod usque ad annum 500 a conjugio abstinuisse non videatur, cum æque deberet multiplicare genus humanum ac ejus proavi, qui certe usque ad illum annum ætatis suæ, quo in Scriptura genuisse dicuntur, a liberis procreandis haudquaquam abstinuerunt. Vide supra dicta Q. I, in respons. ad Object. III. Alii interim præterdunt, quod Noe ob justas rationes, ante annum 500, hic expressum, generationi operam dare nequaquam voluerit. 1. Quod cum divinitus admonitus fuisset de futuro diluvio, ingenti mœrore confectus, omnem voluptatem abdicaverit, totum se pœnitentiæ tradens, ut divinam iracundiam declinaret. 2. Cum certo nosset, brevi interituros homines, essetque dubius num aliqui forent servandi, noluit operam dare liberis, ne cum aliis divina ultioni subjacerent. Ubi vero, Deo revelante, novit se suosque salvatum iri, tunc incœpit procreare filios, qui humani generis post diluvium essent seminarium, et hominum propagationi incumbere. 3. T. mdiu continere voluit, ut divino cultui, et animo virtutibus excolendo liberis vacaret. Hinc et infra, cap. VI, 9, prius celebratur eximia illius pietas et justitia, quam recenseatur filiorum series: ait enim Moyses: *Hæ sunt generationes Noe: Noe vir justus atque perfectus fuit in generationibus suis, cum Deo ambulavit, et genuit tres filios, Sem, Cham, et Japheth.*

Verum hæc rationes non videntur efficaces: nam Noe de futuro diluvio, et hominum interitu admonitus non fuit, dum ad annos pubertatis pervenerat; sed tunc demum Deus desuper eum admonuit, quando jam agebat annum ætatis suæ 480, ut ex infra dicendis patebit.

Dicitur autem justus et perfectus in generationibus suis, quia inter homines sui temporis et ævi justus et perfectus erat, ea nimirum perfectione quæ excludit omne peccatum mortale, quæque in assiduo studio et profectu virtutum consistit. Vide S. P. Aug. lib. II de Peccat. merit. cap. XV. Denique Moyses tantum illos tres ejus filios nominavit, quia ex illis solis, post diluvium, propagatum est genus humanum per universam superficiem terræ. His præmissis, ad quæstionem propositam

Respondeo: Probabilis videtur, Sem esse primogenitum trium filiorum hic 1. 31 expressorum.

Prob. I. Quia Noe haud dubie unum ex prænominatis filiis genuit anno ætatis suæ 500: siquidem id clare exprimit Scriptura 1. 21 dicens: *Noe cum quingentorum esset annorum, genuit Sem, Cham, et Japheth.* Quorum verborum sensus juxta omnes interpretes est, quod tunc istos tres generare cœperit, id est, unum ex illis genuerit, et alios duos subsequenter annis post genuerit. Jamvero certum est quod anno 500 non genuerit Cham: cum hic minor natus dicatur infra cap. IX, 24. Atqui etiam ex Scriptura satis clare evinci videatur, quod tunc non genuerit Japheth: ergo restat quod tunc genuerit Sem, ac consequenter Sem est primogenitus.

Prob. min. ex cap. X, 21, ubi legitur: *De Sem quoque nati sunt, patre omnium filiorum Heber, fratre Japheth majore.* Igitur juxta hunc textum Sem est natu major ipso Japheth.

Prob. II. Quia hanc sententiâ communiter docuerunt antiqui patres, nempe S. Epiphani. in Anchorato circa finem, S. Cyrillus lib. IV in Gen., S. Hieron. epist. 126 ad Evagrium, dicens hanc esse traditionem Hebræorum, et denique S. P. Aug. lib. XVI de Civ. Dei, cap. III, de generationibus trium filiorum Noe ita scribens: *Cæptæ sunt autem commemorari a minimo filio, qui vocatus est Japheth, cujus filii octo nominati sunt.... filii autem Cham, hoc est medii filii Noe, quatuor.* Et infra agens de Assur, a quo condita est urbs Ninive, ait: *Assur, unde Assyrii, non fuit in filiis Cham, medii filii Noe, sed in filiis Sem reperitur, qui fuit Noe MAXIMUS FILIUS.* Et clarius adhuc eandem sententiâ tradit S. doctor, cap. XI mox citati lib., de Phleg filio Heber ita discurrens: *Potuit prior commemorari, qui erat ætate posterior: quemadmodum prius commemorati sunt ex tribus filiis Noe procreati filii Japheth, qui erat minimus eorum, deinde filii Cham, qui erat medius, postremo filii Sem qui erat PRIMUS et MAXIMUS.*

Obj. I. Quamvis infra cap. XI Abraham nominetur primus inter filios Thare, tamen inde non sequitur, quod sit primus nativitate sed tantum dignitate; ergo pari-

ter, quamvis hic Sem nominetur primus inter filios Noe, non sequitur quod sit primus natiuitate.

R. concedendo totum : non enim inde probare volumus quod sit primogenitus ; sed in ex eo duntaxat evinci putamus , quod infra cap. X dicatur frater Japhethi major.

Inst. I. Vox hebraica *haggadol*, quæ significat idem ac vox *major*, ponitur in genitivo ; adeoque non ad Sem, sed ad Japheth referri debet : ergo Japheth est primogenitus filiorum Noe.

R. negando ant. ; nam cum teste, a Lapide aliisque linguæ hebraicæ peritis, *haggadol* sit vox indeclinabilis, ac consequenter cum omnibus casibus coniungi queat, ex hebræo præcise sciri non potest an debeat verti *majoris*, vel *majoræ*. Ac proinde nihil inde concluditur contra nos.

Inst. II. Textus LXX interpretum, anno 1588 sub Sixto V emendatus, et Romæ impressus, habet : *Sem fratre Japheth* MAJORIS. Atqui Japheth certo non est major Semo dignitate ; ergo dici debet ipso major natiuitate.

R. negando conseq. ; nam etsi ista editio sixtina multum quidem emendata fuerit, non ab omnibus tamen mendis plene expurgata est ; ut in Scripturæ prolegomenis monstrari solet, et etiam communiter admittunt omnes. Cum itaque nostra Vulgata, præsertim illa quæ Romæ prodiit anno 1595 sub Clemente VIII, majorem in Ecclesia habeat auctoritatem ; judicamus verius esse, quod legi debeat *majoræ* ; cum ita etiam ex Hebræo vertant Pagninus, Vatablus et alii. Deinde etiam ita quondam habuit antiquus codex LXX interpretum, quo usus est S. P. Aug., ut videre est in scholis jam præcitata editionis sixtinæ. Vide et S. P. lib. XVI de Civ. Dei, cap. III.

Inst. III. Nostra Vulgata, et aliæ editiones videntur satis plausibiliter posse conciliari cum editione sixtina : siquidem sine ulla contradictione dici potest, quod secundum nostram Vulgatam Sem Japhetho sit *major* dignitate, et secundum editionem sixtinam Japheth sit Semo *major* natiuitate : ergo non est ratio recedendi ab editione sixtina.

R. Negando ant. ejusque probationem ; nam si Scriptura hoc tantum insinuare voluisset, haud necessarium erat ut exprimeret vocem *majoræ* : siquidem Sem Japhetho esse majorem dignitate, satis indicat ex eo quod in posterum solam ejus genealogiam prosequatur, ex ipso Abrahamum ortum demonstrat, etc. Sicuti satis indicavit, ipsum Abrahamum Nachore et Aran dignitate esse majorem, quia ejus genealogiam solam prosequitur, ex ipso gentem israeliticam (populum specialiter a Deo dilectum) ortam esse, ac tandem Messiam oriundum demonstrat, etc. ; quamvis interim nullibi istum terminum *major* expresserit.

Obj. II. Cap. XI, 10 dicitur : *Sem erat centum annorum quando genuit Arphaxad, biennio post diluuium, finitum videlicet. Atqui diluuium fuit finitum anno 600 vitæ Noe completo, ut ex infra dicendis cap. VIII,*

Q. II, § 2 patebit ; ergo Sem est natus anno vitæ Noe 502 ; ac consequenter Japheth est natus anno ejus 500, adeoque est primogenitus.

R. negando secundam partem conseq. ; nam quod Scriptura sæpe numerum rotundum ponat pro exacto, satis notum est, et nos illud infra cap. XV, Q. 2, etiam demonstrabimus. Itaque quod hic dicitur Noe cœpisse generare anno 500, intellige præcise non 500, sed 502 ; vel certe quod dicitur cap. XI, Sem biennio post diluuium, cum genuit Arphaxad, 100 fuisse annorum, intellige præcise non 100, sed 102 : binarium enim, utpote minutum, in tanto numero non curat, sed silet Scriptura. Videtur igitur illud *biennio* a Moysse esse expressum, non ut noscamus, quoto anno vitæ Noe sit natus Sem ; sed ut a diluuium finitum, per subsequentes generationes Sem, accurate possit texti series annorum usque ad Abraham ; quæ annorum series cæteroquin non ita accurate sciri posset. Vide infra tabulam chronologicam ad cap. II.

Obj. III. Cap. X, 2 describuntur filii Japheth ante filios Sem ; ergo insinuat Scriptura quod Japheth fuerit primogenitus.

R. negando conseq. quia Moyses præponit Japheth, licet juniorem Semo, eo quod breviter ejus prosapiam describat, ut fusius agat de posteris Cham et Sem, ex quibus orti sunt Chananæi et Hebræi, propter quos maxime Genesim et Pentateuchum scripsit ; ideoque deinceps solos Semi posteros est enumeratus.

CAPUT VI.

Assignatur causa diluuii, scilicet multa malitia hominum, quos inter Noe invenitur justus, cui fabricanda arca demandatur, in qua tam ipse, quam animalia, in semen posteritatis serventur ; describitur etiam fabrica arcæ et mensura ejus.

QUÆSTIO I. — QUINAM INTELLIGANTUR PER FILIOS DEI, ET FILIAS HOMINUM.

Dico 1. Aliqui scriptores (inter quos Josephus, lib. I Antiq. cap. IV, Philo Judæus, lib. de gigantibus, Tertul. lib. de habitu mulierum, cap. II, et nonnulli alii Veteres) per *filios Dei* intellexerunt *Angelos*, tum quia utebantur versione LXX, ubi in quibusdam eodibus pro *Filiis Dei* ponebantur *Angeli Dei* (ut testatur S. P. Aug. lib. XV de Civ. Dei, cap. XXIII), tum quia platonice philosophiæ sectatores, Angelos, sive bonos, sive malos, existimabant esse corporeos. Putaverunt ergo angelos, quos Deus in custodiam hominum delegaverat, illectos pulchritudine feminarum, cum illis conjunctos fuisse, et ex eis genuisse gigantes. Sed hanc sententiam, tanquam felicitati angelorum contrariam, merito repudiavit Ecclesia ; imo Christus ipse dicens Matth. XXII : *Neque nubent, neque nubentur, sed erunt sicut Angeli Dei*. Quod Christi argumentum plane evanescit, si prædicta opinio subsistat. Unde et S. P. loco statim cit. ait : *Angelos sanctos nullo modo illo tempore sic tibi potuisse, crediderim*.

Dico 2. Alii volunt, fuisse angelos malos, ut S. Irænaeus, lib. IV, cap. VII. Sed Angelos malos nusquam

Scriptura vocat *Angelos*, multo minus *filios Dei*.

Dico 3. Aquila, quem interpretem Judæi cæteris anteponunt, non *Angelos*, nec *filios Dei*, sed *filios deorum* interpretatus est, inquit S. P. loco citato. Unde aliqui intelligunt filios principum. Sic Chaldaeus et Symmachus vertunt *filii potentum* : nam hebraice *Elshim* plurale est, id est, *deorum*, quod et ad principes et potentes quandoque extenditur.

Putant ergo illi quod filii principum filias hominum (id est, plebeiorum) duxerint uxores : sed non fuisset hoc tantum peccatum, ut propterea diluuium induceretur in totum orbem terrarum. Unde

Dico 4. Longe verius est, quod tradit S. P. Aug. eodem loco citato, item Theodoretus, Q. XLVII, et alii, scilicet per *filios Dei* intelligi *filios Seth*, idque sive propter præstantiam corporis non enervati libidine, sive potius propter animum in veri Dei cultu constantem : per *filias* autem *hominum* intelligi *filias Cain*, quibus, tanquam a Deo maledictis, prohibitum erat permisceri : pulchritudinis tamen libidine victi, desertaque avita pietate, *acceperunt sibi uxores ex omnibus quas elegerant*. Unde de filiis Seth ibidem cap. XXII dicit S. P. *Neque enim illi non erant filii hominum per naturam, sed aliud habere cœperant per gratiam*.

Observe autem quod S. P. eodem cap. doceat, in superioribus genealogiis duarum civitatum exordia nobis proponi ; nempe civitatem diaboli in Cain et posteris ejus, atque civitatem Dei in Seth et ejus propagine. Genere autem humano crescente atque multiplicato, facta est permixtio, et iniquitate participata, quædam utriusque confusio civitatis : *Quod malum a sexu femineo rursus incæpit*, ait S. doctor.

Obj. I. Judas Apost. Epist. sue §. 6, et sequentibus, comparat angelos apostatas scortatoribus Sodomæ et Gomorrhæ ; ergo aliquos eorum dicit fuisse scortatores.

R. Disting. ant. ; comparat quoad vindictam quam subierunt, concedo ; quoad crimina commissa, nego ant. quia alias et horrendissimi Sodomæ criminis rei fuissent propter desponsatas sibi filias hominum ; quod dici nequit.

Obj. II. S. Ambros. lib. de Noe, cap. IV ait : *Non poetarum more gigantes illos, terræ filios vult videri divinæ Scripturæ Conditor : sed ex angelis et mulieribus generatos asserit*.

Item lib. I de Virgin. *Quam præclarum autem, Angelos propter intemperantiam suam in sæculum de cælo, virgines propter castimoniam in cælum transiisse de sæculo*.

R. etiamsi S. Ambros. istius opinionis fuisset, inde nihil sequi : quia jam ante admisimus, quosdam Veteres (maxime propter aliquos codices LXX interpretum) in ista opinione fuisse ; quam tamen postmodum Ecclesia merito rejecit.

1. Quia sic enervaretur argumentum Christi Matth. XXII ; cum aliquando angeli nupti fuissent. 2. Quia vetitas illas nuptias contraxerunt illi, quibus dixit Deus : *Non permanebit spiritus meus* (id est, spiracu-

culum vitæ, sive anima a me homini inspirata) in HOMINE, quia caro est, id est totus carnalis, et in vitia carnis sua culpa projectus ; ut explicat S. Chrysost. 3. Propter istas impias commixtiones, diluuium omnino homines delevit : porro si angeli nuptias illas impias contraxerint, quid causæ erat, ut innocentem Sethi stirpem deleteret, ipsumque pœniteret, quod saltem innocentes istos homines creasset ? Unde in illam opinionem invehitur S. Chrysost. hom. 22 in Gen., ubi de angelis dicit : *Dementia est dicere, quod cum mulieribus rem habeant, et incorporea illa natura copuletur corporibus*. Item S. Cyrillus Alexand., lib. II Glaphir. miratur, *quo pacto non stultitiæ proximum sit dicere, spiritus carne superiores, ab eaque semotos, carnalium amore tangi*.

Cæterum S. Ambros. istius erroneæ non fuisse opinionis, inde patet, quod lib. cit. de Virg. parum ante textum objectum præmittat : *Et quid pluribus exequar laudem castitatis ? Castitas etiam angelos facit. Qui eam servavit, angelus est : qui eam perdidit, diabolus*. Ex quibus verbis liquet, quod ipse per angelos non intelligat beatos spiritus, sed homines angelice viventes, et quasi jam in cælo constitutos propter puritatem cordis et corporis ; quorum aliqui ex feminarum aspectu, conversatione, consuetudine, etc. ex isto veluti tranquillitatis cælo, propter intemperantiam, quæ sensim siue sensu irrepit, in sæculum decidunt.

Obj. III. Job. I, 6, et cap. XXXVIII, 7, per filios Dei intelliguntur Angeli ; ergo et hic.

R. Negando conseq., tum propter rationes allegatas, tum propter circumstantias ibi additas ; tum quia voces *Angelus* et *filius Dei* convertibiles non sunt : nam et S. Joannes Baptista, Malachiæ III, 1 *angelus* vocatur. Imo et de hominibus scriptum est Psal. LXXXI : *Ego dixi : Dii estis, et filii Excelsi omnes*.

Obj. IV. Liber Henoch, quem prophetasse asserit Judas Apost., inter cætera asserit, *gigantes natos e spiritibus et carne... propterea quod ex hominibus orti sunt, et e Gregoris, id est, angelis malis*.

R. Librum illum esse apocryphum, et exemplar aliquod spurium nomine Henoch fuisse circumlatum ; de quo S. P. Aug. lib. XVIII de Civ. Dei, cap. XXXVIII (licet lib. XV cap. XXIII, admitat, eum aliqua scripsisse) ita loquitur : *Quædam contra fidem canonicorum scriptorum in ea (spuria prophetia) legebantur ; adeoque auctoritas illa nulla est*.

Obj. V. Gigantes juxta Hebræos vocantur *Nephilim*, quod est *corrumpere, procidere*, etc. Atqui hoc optime convenit angelis malis, de quibus Isaia XIV, 12 dicitur : *Quomodo cecidisti de cælo, Lucifer ? Et Lucæ X, 18. Videbam Satanam sicut fulgur de cælo cadentem*.

R. Negando conseq. Quia quam caducum ab etymologia nominis ducatur argumentum, ante, nempe cap. II, § II, ostensum est. Deinde corruentes fuerunt gigantes, dum in diluuium sub undas corruerunt et perierunt.

Deinde et *Nephilim* vocari possunt, quia intuentes se, corrumpere faciebant per suam altitudinem et fe-